

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla az Erdős Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Erdős György ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)**alatti lakos I. r. és **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II. r. felpereseknek - a másodfokú eljárás során a dr. Hargitai László ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. február 18. napján kelt 13.P.20.072/2007/37. számú ítélete ellen a felperesek részéről 39. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben és akként változtatja meg**, hogy az I. r. és II. r. felperes személyenként köteles 1.252.500.- (Egymillió-kettőszázötvenkettőezer-ötszáz) Ft elsőfokú perköltséget megfizetni az alperesnek.

Kötelezi az I. r. és II. r. felperest, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek személyenként 600.000.- (Hatszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek édesapja, néhai /elhúnyt neve/ és a vele 1993. októbere óta élettársi kapcsolatban élő alperes között 2002. szeptember 6. napján létrejött tartási szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket egyetemlegesen az alperes részére 2.505.000.-Ft perköltség megfizetésére.

Az ETT Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület Bizottságának felülvéleménye alapján nem találta bizonyítottnak a néhai szerződéskötés kori cselekvő-képtelenségére alapított kereseti kérelmet. A szakértői vélemény alapján ugyanis csak az volt megállapítható, hogy ezen időpontban a néhai szellemi állapota, mentális teljesítménye hanyatlott volt, de cselekvő-képtelensége nem volt bizonyítható. A néhaival a szerződéskötés időpontjában kapcsolatban álló személyek (**tanú 1, tanú 2** ügyvéd, **tanú 3** közjegyző) közvetlen észlelésen alapuló tanúvallomása alapján sem lehetett következtetést levonni arra, hogy a néhai tudata a szerződés tartalmát nem fogta át. Nem találta megállapíthatónak a szerződés érvénytelenségét a jóerkölcsbe ütközésre alapított érvénytelenségi ok miatt sem. Rámutatott, az ítélkezési gyakorlat szerint a tartási szerződés nem ütközik jóerkölcsbe önmagában azért, mert az eltartó az eltartott gyógyíthatatlan betegségének és várható élettartamának ismeretében köti azt meg, ha ápolását teljes egészében magára vállalva a hozzátartozókat mentesíti e feladat alól. A peradatok alapján az nem volt megállapítható, hogy a meglévő betegségek alapján a néhai közeljövőben bekövetkező elhalálozásával lehetett számolni. Halálát ugyanis az előre nem láthatóan fellépő tüdőembólia okozta. Egészségi állapotára tekintettel éppen az volt várható, hogy a tartást, gondozást hosszú időn keresztül kell nyújtani számára. Az alperes nem tudhatta, hogy milyen tartamú kötelezettséget vállalt, ezért a szerződés nem ütközik jóerkölcsbe. Megalapozatlannak ítélte a szolgáltatás-ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságára, illetve a szerződés uzsorás jellege miatti érvénytelenségének megállapítására alapított kereseti kérelmeket is.

A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását kérték. A szerződés érvénytelenségét már kizárólag a Ptk. 200. § (2) bekezdésében írtakra alapították. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. §-ába ütköző mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a tartási szerződés nem ütközik jóerkölcsbe. Nem értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy az alperes a néhaival 9 évi együttélés után olyan időpontban kötött tartási szerződést, amikor a néhai belátási képessége - a szakértői vélemény alapján bizonyossággal határos valószínűséggel - tartósan, nagymértékben csökkent lehetett, így a szerződés tartalmát tudata már nem foghatta át. Ezt igazolja az alperesnek a felperesek édesanyjával, **/személy neve 1/** a szerződéskötés időpontjában folytatott telefonbeszélgetése. A néhai szerződéskötési akarata ellen szól az a **tanú 4** vallomása alapján igazolt körülmény, hogy 2002. év júniusában Amerikába történő hazaköltözését tervezte.

Az alperes nyilatkozatai és magatartása szintén a felperesi álláspontot látszanak alátámasztani: eltagadta a felperesek előtt a tartási szerződés megkötését, nem tudott ésszerű magyarázattal szolgálni arra, miért az otthonában készült a szerződés, egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett a néhai elmeállapotára vonatkozó orvosi igazolás beszerzését illetően. Életszerűtlen az az előadása, hogy nem tudott a néhai vagyoni viszonyairól, ennek ellentmond a csatolt levelezés, valamint a banki alkalmazottak vallomása, akik mindezekről ismerettel rendelkeztek.

Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, mely szerint az alperes nem számíthatott a néhai közeli halálára. Az alperes tudott a néhainál diagnosztizált agyi infarktusról, az pedig köztudomású, hogy ismétlődő és nagy valószínűséggel halálhoz vezet. Ezzel szemben a néhai nem volt tudatában egészségi állapotának, erre utal az Amerikába való visszatérésének a szándéka, valamint az, hogy visszautasította a kórházi ellátást. Nem fogadható el az az ítéleti megállapítás, hogy a néhai a tartásában, gondozásában csak az alperesre számíthatott, **település 1-n** barátai, rokonai éltek és szükség esetén gyermekei is visszavihették volna Amerikába. Mindezen körülmények alapján az állapítható meg, hogy a létrejött tartási szerződés a társadalmi közfelfogással ellentétes, ezért jóerkölcsbe ütközik.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, a per fő tárgya tekintetében hozott döntése helytálló. A felperes fellebbezésében megjelölt tényeket és körülményeket az elsőfokú bíróság eljárásában értékelte, maradéktalanul betartotta az anyagi és eljárási szabályokat.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló okszerű és logikus mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli szerződés nem ütközik jóerkölcsbe, ezért az érvénytelenség megállapítására nincs jogszabályi lehetőség. Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet kifejtett indokaival mindenben egyetért, a fellebbezés kapcsán csupán az alábbiakat emeli ki:

A Ptk. élettársi jogviszonyra vonatkozó 578/G. § (1) bekezdésének, valamint a 685/A. §-ának az élettárs fogalmát megfogalmazó rendelkezéseiből - ahogyan arra az elsőfokú ítélet helytállóan hivatkozott - egymással szemben jogszabályon alapuló tartási kötelezettség az élettársakat nem terheli. Fogalmi eleme azonban e jogviszonynak az együttlakás, a közös háztartás, az érzelmi és gazdasági közösség fennállása, valamint az együvértartozás kifelé, harmadik személyekkel szemben történő kölcsönös felvállalása is. Az érzelmi közösség - egyebek mellett - az egymással szembeni kölcsönös támogatási kötelezettséget is feltételezi. Ennek alapján nem kizárt, hogy élettársak tartási szerződést kössenek. A következetes bírói gyakorlat szerint az élettársak által kötött tartási szerződés jóerkölcsbe ütközik akkor, ha az élettársak egyike a gyógyíthatatlan betegségben szenvedő élettársával közeli halála bekövetkezésének tudatában köt olyan tartalmú szerződést, amely az élettársi kapcsolat Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdésében meghatározott fogalmi elemeit meg nem haladó, illetőleg nem a saját vagyona rovására megvalósuló tartási és gondozási szolgáltatások ellátását az eltartott teljes vagyonának megszerzése ellenében vállalja (BH. 2002/310.). Az alperes anyagi körülményei - a peradatok szerint - lehetővé tették, hogy a néhai számára saját vagyona terhére a saját lakásában nyújtson tartást.

A néhai egészségi állapota (mozgáskorlátozottsága stb.) indokoltta tette, különösen a jövőre nézve, hogy ápolását, gondozását olyan személy által biztosítsa, akihez érzelmileg is közel áll, a tartási szerződésnek ugyanis nélkülözhetetlen fogalmi eleme az eltartó és az eltartott közötti bizalmi viszony megléte. A néhai ismert betegségei folytán az alperes által vállalt szolgáltatások köre nyilvánvalóan meghaladta az élettárstól társadalmilag elvárt mértéket.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes nem számíthatott arra, hogy e szerződésben vállalt kötelezettségét csak rövid ideig kell teljesítenie. Az agyi infarktus - a fellebbezésben írtakkal ellentétben - köztudomásúan nem feltétlenül vezet a beteg halálához, hanem sok esetben a beteg teljes vagy részleges bénulásához vezet. Az így magatehetetlenné, vagy saját ellátásában jelentősen korlátozottá vált személy ellátása pedig jelentős terhet ró ápolójára.

A fellebbezésben felhozott egyéb körülmények összességében való értékelésével sem állapítható meg a fentiekre tekintettel, hogy a szerződés jóerkölcsbe ütközne.

A felperesek a perben osztható követelést érvényesítettek, jogosultságuk nem egyetemleges (Ptk. 335. § (1) bekezdés), közöttük nem a Pp. 51. § a/ pontja szerinti pertársaság áll fenn, ezért pervesztességük folytán személyenként kötelesek az alperes részére az elsőfokú ítéletben megállapított perköltséget megfizetni.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint, a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatta.

Az eredménytelenül fellebbező felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet alapján megállapított jogi képviselővel felmerült másodfokú perköltségének a megfizetésére.

S z e g e d, 2008. szeptember 10.

Dr. Kasza Ferenc sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
táblabíró